

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ
ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КИШЛОҚ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Бозор муносабатлари шароитида қишлоқ ва сув хўжалигини бошқариш тизимини такомиллаштириш, тупроқ унумдорлигини, сугориладиган ерлардан фойдаланиш самардорлигини яхшилаш ва қишлоқ хўжалик эканлиги ҳосилдорлигини ошириш масалаларида уларнинг мустақам узаро алоқасини таъминлаш мақсадли.

1. Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалик вазирлиги ҳамда Мелиорация ва сув хўжалиги вазирлиги негизига Ўзбекистон Республикаси қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги ташкил этилсин.

2. Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги давлат бошқарув органи деб белгилаб қўйилсин ва унинг зиммасига қўйилган асосий вазифалар юклатилсин: сугориладиган ерлар унумдорлиги ва самардорлигини оширишга қаратилган ағона стратегик сиёсатини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш. Республика сув хўжалиги ташкилотларининг, лойиҳа-қидирув, илмий, гидрогеология-мелиоратив, тупроқ-ер тузилиши ҳамда таъмирлаш-қурилиш муассасалари ва корхоналари имкониятларидан ҳар томонлама оқилона фойдаланиш;

мамлакатимиздаги илгор тажриба ва жаҳондаги энг яхши ютуқларни уйғунлаштириб, қишлоқ ва сув хўжалигида ағона илмий-техникавий ва технология сиеасатини юритиш; қишлоқ ва сув хўжалигида иқтисодий ислохотларни чуқурлаштириш, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги корхоналарининг иқтисодий мустақиллигини кенгайтириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини оқилона ташкил этиш мақсадида уларнинг манфаатларини бирлаштириш;

ағдар секторда бозор муносабатларини ривожлантириш, фермерлик ҳаракати ва ҳусурий ташаббускорлигини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаш, республика ҳудудларида қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг улуғуржи ва майда улгуржи бозорларини ташкил этиш;

қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши таркибини оқилона ташкил этиш, аймақлаб экиш ва экинларнинг навабт билан экиннинг мақбул схемаларини жорий этиш, бозор талабларига қараб экан майдонлари таркиби ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш

ҳажминини бошқариш;

агроекологик мажмуи ҳолатини таҳлил этиш ва уни ривожлантириш истиқболларини ишлаб чиқиш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва хомаше етиштириш ҳамда улар ҳаракатда буладиган аниқ мақсадни кузловчи дастур ва балансларини тузиш; қишлоқ хўжалик эканлиги уруғчилигини, чорвачиликда насликлик иштини ва ветеринария хизматини ташкил этиш, уруғлик сифатини, пестицид ва ўғитларнинг қўлланилиши, тупроқ эрозиясининг олдини олиш, усимликлар ва ҳайвонлар касалликлари тарқалишини назорат қилиш;

қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ҳар томонлама механизациялаш, янги турдаги техника, машина ва механизмларни жорий этиш асосида уни интенсификация таъминлаш; ер ва сувдан фойдаланувчиларнинг барча тоифаларида ер ва сувдан самарали фойдаланишнинг давлат йули билан ҳисобга олиш ва назорат қилишни амалга ошириш;

қадимдан сугориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва янгиллаш, янги ерларни улаштириш, сугорилишнинг илгор усулларини жорий этиш чораларини ишлаб чиқиш; экология муаммолари ва Орол денгизи ҳавзаси муаммоларини ҳисобга олиб, барча сув истеъмолчилари ва сувдан фойдаланувчилар манфаатларини кузатиш ҳолда сув ресурсларини бошқариш;

катта каналлар, йирик сув омборлари ва бошқа сув хўжалиги иншоотлари ва тизимларини давлат йули билан бошқариш; олий ва ўрта махсус таълимни ташкил этиш, фермерларни ўқитиш, ҳодимларни тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш, агроэкологик мажмуи соҳасида давлат кадрлар сиеасатини ўтказиш.

3. Жойларда Қорақалпоғистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, вилоят ва туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармалари ташкил этилсин.

Қишлоқ ва сув хўжалиги ҳудудий бошқармалари Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигига ва тегишли ҳудуд ҳокимига буйсуниши белгилаб қўйилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1996 йил 1 ноябрь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БАНК-МОЛИЯ АКАДЕМИЯСИНИНГ ЖАМОАСИ ВА ТИНГЛОВЧИЛАРИГА

Азиз дустлар!

Сизларни банк-молия академиясининг очилиши билан қизғин қутлайман. Қўпгина ҳалқаро ташкилотлар ва молия муассасалари ҳамда ривожланган мамлакатларнинг етук мутахассислари янги билим маскани ташкил қилинишида бизга яқиндан қўллаб-қўувватлаш, банк-молия академиясини ўзбекистон республикасида иқтисодий таълим тизимини ривожлантириш жараёнидаги муҳим босқични бошлаб беради.

Ўзбекистон иқтисодий тараққиётининг устивор йўналишлари ва суръатлари аниқ белгилаб олинган бутунги даврда банкларнинг роли тобора

юксалиб бормоқда. Бинобарин, Ватан ва миллат манфаатларини чуқур англаган, банк ва молия соҳасидаги жаҳон илгор тажрибасини мукамал урганган, маънавияти юксак, эл-юртга салодатли еш мутахассисларга талаб ҳам қўлаймоқда.

Янги ташкил этилган банк-молия академияси жамоаси ва тингловчилари ана шу олижаноб вазифани шараф билан бажардилар ва фидокорона меҳнатлари билан Ўзбекистонимиз раънақига узларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар, деб ишонаман.

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ Р. А. ГИНИЯТУЛЛИННИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ИСТИҚБОЛНИ БЕЛГИЛАШ ВА СТАТИСТИКА ДАВЛАТ КЎМИТАСИ РАИСИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Рим Абдуловни Гиниятуллин Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Истиқболни белгилаш ва статистика Давлат кўмитаси раиси этиб тайинлансин ва шу муносабат билан Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг уринбосари вазифасидан озод қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1996 йил 1 ноябрь.

АНДИЖОН ПАХТАКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Андижон вилояти деҳқонлари катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Ой-Ватан ҳазинасига 310 минг тоннадан зиёд пахта етказиб бериб, мамлакатимизда биринчи бўлиб йиллик топишриқни бажардилар.

Бу улкан ғалабага терим давомида қарвонбошлик қилган Марҳамат, Избоскан, Шаҳрихон, Булоқбоши, Қургонтепа, Жалолқудук, Асака туманларининг пахтакорлари аниқ са катта ҳисса қўшдилар. Президент Ислом Каримов

раҳнамолигида амалга оширилган ислохотлар, деҳқонларга республика ҳукумати томонидан қўрсатилаётган катта ғамхўрлик ва эътибор, тинч-осойишта яшаб, самарали меҳнат қилиш учун яратилган шарт-ш

роит бу ютуқларнинг асосий омил бўлди.

Мамлакатимиз пахтачилиги тарихига «андижонча усул» номи билан кирган чигитни пленка остига экиш тажрибаси ўзини тула оқлаганиги Андижон деҳқонларининг ана шу ишонач ва ҳурматга қайтарган амалий жавобидир. Пахтачилигимиз истиқболини белгиловчи бу усулни келгусида республикада кенг жорий этиш мўлжалланмоқда. Вилоятда ғалла мустақилли

гини таъминлаш йўлидаги ишлар ҳам самарали бўлаётти. Утган йили ҳар гектар ердан 44 центнердан буюй ҳосили олинган бўлса, бу йил ҳосилдорлик 51,1 центнерга етди. Келгуси йили вилоят бўйича 60 центнердан ғалла ҳосили олиш учун пухта замин яратилмоқда.

Вилоятда иқтисодий-ижтимоий ҳаётнинг бошқа соҳаларида ҳам сезиларли натижаларга эришилди. Асакадаги «Ўз-ДЭУавто» қўшма корхонасида

чиқарилаётган уч хил русумдаги замонавий автомобиллар барча юртдошларимиз учун фарх бўлиб қолди.

Андижон аҳли қўлга киритилган ютуқларни мустақамлашга одатланган. Пахтакорлар ҳосилнинг сунти мисқолларига нобуд қилмай йигиб-териб олиш учун қўрашни қизгин давом эттирмоқдалар. Айна пайтда келгуси хўжалик йили учун мустақам замин ҳозирланмоқда.

(ЎзА).

МАРРАДАН ЎЗГАНЛАР

Олтин куз барчани шоширапти. Қишлоқ меҳнаткашлари асосий эътиборни ёз бўйи етиштирган оқ олтинни нест-нобуд қилмай, йигиштириб олишга қаратган.

Шу кунларда таҳририятимизга режаларини уйдалаган хўжаликлар, туманлардан қўлаб хушхабар келмоқда. Улардан айримларини эътиборингизга ҳавола этамиз.

СУРХОНДАРЁ. Қумқўрган тумани пахтакорлари бу йил самарали меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштирдилар. Улар шу кунга қалар қабул пунктларига 28 минг тоннадан зиёд оқ олтин туқдилар. Ҳосилдорлик 31 центнерни ташкил этди. Туман заҳматкашлари яна 2 минг тонна пахта териб Ватан хизматига кўпроқ барака киритиш ниятидалар.

САМАРҚАНД. Нарпай тумани деҳқонлари вилоятда биринчилардан бўлиб, йиллик пахта тайёрлаш топишригини бажардилар. Қабул пунктларига 33 минг 160 тоннадан зиёд оқ олтин топишриди. Ҳосилдорлик ўртача 31 центнерга етди. Сузи билан иши бир азаматлар Ватан хизматига яна 2 минг тонна пахта топиштиришмоқчи.

ҚАШҚАДАРЁ. Қарши тумани пахтакорлари ҳам зафар қўчдилар. Хирмонга 39 минг 50 тонна сифатли хом ашё етказиб берилди. Қаршилик оқ олтин бунёдкорлари Ватан хизматига яна 2 минг тонна пахта топиштириб, ҳосилдорликни 30 центнерга етказиш ниятидалар. Туман миришкорлари янги мажбуриятларини ҳам тез кунда адо этиб, вилоят пахта хизматига узларининг муносиб ҳиссаларини қўшиб ҳаракатидилар.

АНДИЖОН. Балиқчи тумани миришкорлари илгорлар қатори зафар маррасига етиб келдилар. Тажрибали пахтакорлар қабул пунктларига 37 минг тоннадан зиёд хом ашё етказиб бериб, йиллик режани муддатидан илгари уйдаладилар. Сузи билан иши бир деҳқонлар пахта хирмонини 40 минг тоннага етказиш иштиғида самарали меҳнат қилмоқдалар.

Хирмонга барака

РЕСПУБЛИКА ВИЛОЯТЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1996 ЙИЛ 4 НОЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Режага нисбатан фоиз ҳисобида)

Вилоятлар	бир кунда	мавсум бошидан
АНДИЖОН	0,24	100,81
Хоразм	0,43	93,41
Сурхондарё	0,62	90,62
Қашқадарё	0,39	87,56
Бухоро	0,35	87,28
Тошкент	0,74	85,90
Самарқанд	0,48	84,33
Навоий	0,35	82,74
Наманган	0,75	79,63
Фарғона	0,45	76,15
Қорақалпоғистон Республикаси	0,44	60,38
Сирдарё	0,26	55,95
Жиззах	0,24	53,15

Республика бўйича	0,44	80,30
-------------------	------	-------

ЖУМЛАДАН ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА (ТОННА ҲИСОБИДА)		
Сурхондарё	413	41926
Қашқадарё	97	15838

Республика бўйича	57	57764
-------------------	----	-------

ШОЛИ ЎРИМИ ҚИЗҒИН

Хоразм вилояти деҳқонлари қузнинг олтин дақиқаларидан самарали фойдаланиб пахта па шולי урим-йигишда ишжаоат қўрсатмоқдалар. Айниқса, шולי тайёрлаш ақунловчи паллага кирмоқда. Вилоятда жорий йилда режа бўйича 102 минг тонна шולי етиштирилиши керак эди. 4 ноябргача 89225 тонна шולי уриб-йигиб олинди. Қўнлик узиш деярли 1000 тоннани ташкил этмоқда. Шוליда иқтисослашган хўжаликлар бирин-кетин зафар маррасини забт этишмоқда.

Хонқа туманидаги Ал-Хоразмий номида, Гулран туманидаги «Гулистон» жамоа хўжаликлари шולי топиштириш режасини муддатидан аввал уйдалаган бўлсалар, Гулран туманидаги «Янгиобод» жамоа хўжалиги шוליкорлари эса кўчи кечта ғалаба рапортига имзо чекидлар. Давлат ҳазинасига 5452 тонна қирғизчи дон сотилди. Хўжалик аҳли янги ҳосилдорликни 8670 тоннага, ҳосилдорликни эса 51 центнерга етказишга қатъий аҳд қилишган.

Вилоятнинг бошқа хўжаликларида ҳам пахта билан шולי йигиштириш қизғин давом этмоқда.

Ш. АЛЛАМОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» муҳбири.

ТЕРИМЧИ ҲАҚИ НАҚД

қунора иш ҳақи тулаб бориляпти.

Бошқаларга намуна бўлиб пахта тараётган «Сувоқова» таъкиоти ишчилари Бахти Муҳаммадиева йигирма беш кунда 5290 сум, Зоҳида Лапасова 5010 сум, 55-қўшма механизациялашган жамланма ишчиси Исмаил Тоиров 5000 сум, маданият бўлими ҳодими Раҳима Дусматова 5000 сум, алоқа бўлими ишчиси

Гулсара Узоқова 5700 сум, Бувсора Азизова 5860 сум терим ҳақи олишди.

— Теримчи ва ҳашарчилар ўз вақтида моддий рағбатлантирилиб борилаётганлиги тўғрисида хирмонимиз юксалиб бораётти. — деди туман ҳокимининг биринчи муовини, пахта штаби бошлиғи Нурилла Саидқулов.

— Баъзи хўжаликлар маррага яқинлашиб қолди. Даладаги ҳосилни йигиштириб олиш учун барча имконият ишга солиняпти.

Т. СОЙНАЗАРОВ,
Э. ТЎЛАГАНОВ.

РАҲБАР МАЪНАВИЯТИ

Мамлакатимиз деҳқонлари Ўзбекистон Президенти Ислоҳ Каримовнинг халқ депутатлари Жиззах ва Сирдарё вилоятлари Кенгаши сессияларида сўзлаган нутқида баён этилган танқидий фикр, таклиф -мулоҳазаларни қизғин қўллаб-қувватлаб, ўзларига тегишли хулосалар чиқаришмоқда

БОҚИМАНДАЛИК ИЛЛАТ

Наврўз НОСИРОВ,
Оққўрғон туманидаги «Гулистон» жамоа
хўжалиги механизатори

Юртбошимиз халқ депутатлари Жиззах ва Сирдарё вилоятлари кенгашлари сессияларида сўзлаган нутқларида қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислохотларни изчил амалга ошириш, ерга эгаллик ҳиссини кучайтириш билан боғлиқ долзарб масалалар ҳусусида батафсил тўхтади. Ердан, техникадан, минерал ва маҳаллий уғитдан унумли фойдаланиш ҳақида қимматли маслаҳатлар берди.

«Энди техникани ҳеч қандай қимматга бермайди, — дея таъкидлади муҳтарам Президент, — буни аниқлаш вақти келди. Боқимандалик кайфиятини йўқотиш керак. Техника ҳам сизнинг мулкитиз, ҳусусий мулкитиз, тушуниб олинг, энди уни асрашни ҳам, ундан фойдаланишни ҳам билиш керак. Янгисини сотиб ололмасангиз, эскисини авайлаб ишлата олмасангиз эртага нима қиласизлар. Бу тўғрисида бош қотириш вақти келди».

Бу сўзлар — биз механизаторларни уйлашга, мушоҳада юритишга ундади. Дам олиш соатида шийпонга тушганиб, очтиқасига гаплашиб олдик. Чиндан ҳам техника деҳқон қаноти. Уси муваффақиятга эришиб бўлмайди. Бир вақтлар Тошкент технологиясининг муваффақиятини таъминлаган ҳам зангори кемадлар эди. Боқимандалик кайфияти, баъзи қимсаларнинг лоқайдчилиги туфайли ютуқлар бой берилди. Сабоклардан хулоса чиқариб, техникани кўз қорачигидек асрашмиз. Хўжалигимизда 15 та пахта териш машинаси тула унум билан ишлатилди. Пулат оти узим пухта таъмирлаганим, дақиқалар қалрига етиб ишлаганим учун мавсумни ерут юз билан якунлашман. Шу кунгача пулат этакдан тўққан оқ олтиним 160 тоннадан ошди кетди. Хўжалигимизда 10 дан ортиқ мийлат вакиллари меҳнат қилишди. Ўзбек, туркман, корейс, қозоқ, қирғиз, рус ва бошқалар дўстлик куч-қудратини амалда намойиш этишди. «Гулистон» хўжалиги белгилангандан кўп — 2700 тонна пахта топириб, биринчилар қатори маррага етди.

Туманимиз хўжаликларида техникага эътибор кучайиб бораётганлиги қувончли ҳолдир. Жами 147 та зангори кема жалдон урди. Қизғин давларда ҳар бир агрегат билан 8—9 тоннадан пахта теришга муваффақ бўлинди. Бу борада Оққўрғон ширкатлар бирлашмаси ҳамда Сегизбосов номи халқ корпорациясида бой тажриба тушланган. Иқтисодий ислохот изчил амалга оширилаётганлиги, моддий манфаатдорлик таъминланаётганлиги оммага гайрат-шижоатини оширди. Омиқорлар, ташаббускорлар сафи кенгайди. Гафла, сабзавот, картошка, шўли, пилла етиштириш режалари ҳам зиёда қилинган адо этилди. Қўриқиб турибдики, боқимандалик кайфиятидан халос бўлган, техникага суюнган, ички имкониятлардан унумли фойдаланган асло кам бўлмайди. Соф фойда қўлаймоқда. Шодлик қишлоғимиз кун сайин чирой очаяпти. Тегирмон, турли устаконалар меҳнаткашларга намунали хизмат қўрсатапти. Новойоҳона, қасобхона, ёғочни тилиш корхонасига-ча бор. Булар ҳалол меҳнат меvasидир.

АСЛИ ДУНЁ МЕҲРДАН ЯРАЛГАН

Сайдкамол БАҲРОМОВ,
«Маданият» жамоа хўжалиги бошқаруви
раиси

Халқ депутатлари Жиззах ва Сирдарё вилоятлари кенгашлари сессияларида билдирилган гаплар биз учун ҳам том маънода тегишдир. Бугунги ҳаётимизни ислох этишда барча имкониятдан унумли фойдаланиш, деб бўлмайди. Пахтақору шликор, боғбону соҳибкор буни қалбдан ҳис қилишди. Одамларимизнинг баҳоси йўқ. Гузал заманимизда деҳқончилик тажрибалирини бойитган, узига хос мактаб яратган, ўзбек деҳқонининг тадбиркорчилигини, куч-қудратини намойиш этган фидойилар жуда кўп. Неъмат Тўхтабоев уларнинг бири. Асл миришкор биринчилардан бўлиб хўжалик билан шартнома тузди. 87 гектар ерда пахта етиштирди. Катта хашар уюштириб, далага маҳаллий уғит ва нури ташиб келтирди. Сувдан, уғитдан унумли фойдаланди. Натижада пудратлар уртасида энг юқори курашқичга эришди. Давлатга 300 тонна сифатли пахта топширди. Ана шундай фидойи инсонларнинг ҳалол меҳнати туфайли кунги кеча хўжалик зафар маррасини эгаллади. Қабул пунктларига 2250 тонна сифатли хом ашё топширилди. Бу муваффақиятда Жуман Оминов, Обид Абдураимов каби тажрибадорларнинг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

Инсон қўлига гўлдек нозик. Бир қалма сўз еки олди ҳар соғва унинг қўлини тоғдек кўтариши мумкин. Бизда меҳнат фахрийлари, ердаме муҳтож оилалар мустаҳкам ижтимоий ҳимояга эга. 30 кишига хўжалик ҳисобидан бепул истеъмол моллари ажратиб келинмоқда. Туя маърақа қилаётганларга ун, ег, гурч, сабзавот маҳсулотлари етказиб берилади. Одамлар яхшиликни, ғамхўрликни унуттирмайди. Масалан, ижарачи Тожиҳон Қўшматов оила аъзолари билан қаттиқ меҳнат қилди, 5 гектар ердаги экинни меҳр билан парваришлади. Ҳар тулгузага қалб қўрини бахш этди. Натижада гектардан 28 центнер урнига 40 центнердан хирмон кутарили. Масжид имом-хатиби Исмомилхон ота меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялаш масаласида Президент фармонлари мустаҳкам таянч бўлаётганлигини деҳқонларга кенг тушунтирди. Фахрийларни далага чорлади. 60 нафар отахон белига этак тутиб баҳоли қудрат дур йиғиштирди. Яхшилик, меҳр-муруват иссиқ йўқолмайди. Буни ўз фаолиятининг мисолида яққол кўриб туришимиз.

Халқ депутатлари Жиззах ва Сирдарё вилоятлари кенгашлари сессияларида жамоларда нима сабабдан иш орқага кетганлигининг тўб сабаблари очиб ташланди. Фикримиз, баъзи раҳбарлар ислохот моҳиятини ҳанузгача тула тушуниб етмаптилар. Ишнинг ташкил этиш, мулкчиликни ривожлантириш ва унинг асосида одамлар манфаатдорлигини таъминлаш тамойилларини аниқлаб етмаптилар. Омма етакчиси ҳаммаша ҳаёт қайнаган жойда бўлиб, одамлар қувончу таъминлаш билан яшаши керак. Қўлга сунган, талбирларни бамаслаҳат амалга оширган кишигина ишончли оқлайди. Ахир, халқдан доноси йўқ, деб бежиз айтишмайди.

ЯХШИ РАҲБАР ЧИН ПАДАР

Моҳира УНГАРОВА,
теримчи

Бозор шароитида муаммоларнинг ечими аввало раҳбарнинг омиқорлиги, қатъиятлиги, билимдонлигига боғлиқ бўлиб қол-

ди. Ҳурматли Президентимиз халқ депутатлари Сирдарё вилояти кенгаши сессиясида сўзлаган нутқида баъзи қўйи раҳбар ҳодимлар кўпинча ўз шахсий таъинишлари ва манфаатларини уйлашдан нарига утмаётганликлари алоқадорли тарзда танқид қилди. Режалар бажарилмаётган, халқ турмуш шароити яхшиланмаётган экан, буни мартабали етакчиларнинг ташкилотчилик савиясини пастлиги, кўпининг бошини қопуштиришда заифлик қилаётганда, бепарволик ва масъулиятсизлиги сабаб деб аниқламоқ керак.

Туман ҳокимлиги қалдрлар масаласига катта эътибор бериб, хўжалигимиз қўйи бутинларини ишбилармон ешлар ҳисобига мустаҳкамлади. Хўжалик раҳбари Раҳимжон Ҳасимжонов ишлаб чиқаришда бой тажриба орттирган, пахтачилик илмининг пухта эгаллаган яхши ташкилотчилар. Хал қилувчи давларда агрономлар, инженерлар, тажрибадорлар ишнинг оғирини елкаларига олиб, муаммони жойида ҳал этишга эришдилар. Йигитим-терим ишлари республикада Вазирлар Маҳкамасининг махсус қарори асосида намунали ташкил этилди. Далада ишлаётганларга ег, қанд, шакар, ун ва бошқа неъматлар илжожи борича арзон нархда етказиб берилаётди. Аҳолига 35 тонна шўли тарқатилганлиги кўпчиликни қувонтирди. Мавсум қаҳрамонлари қимматли соғвалар билан мукофотландилар. Меҳри Отақулова, Озода Деҳқонова қабилар шу кунгача 6 тоннадан дур йиғиштириб берди. Меҳнат фахрийси Р. Хўноҳунов даъвати билан 50 нафардан ортиқ нуруний далага отланиб заршуносага малалдор бўлди. Уюшқоқлик, ҳамжihatлик омиқор раҳбарларнинг жонбозлиги туфайли районда биринчи бўлиб давлатга пахта сотиш режасини бакарлик. Қабул пунктларига 1500 тоннадан ортиқ қимматли хом ашё етказиб берилди. Шўли етиштириш режасини эса деҳқонларимиз Тошкент вилоятида

Оққўрғон тумани меҳнат аҳли Президентимиз И. А. Каримовнинг халқ депутатлари Жиззах ва Сирдарё вилоятлари кенгашлари сессияларида сўзлаган нутқини зўр қизиқиш ва манфаатдорлик ила ўқиб-ўрганмоқдалар. Маърузаларда баён этилган фикр-мулоҳазалар улар учун ҳам айнан тегишли эканлигини эътироф этган ҳолда маълумат муносабатини тўбдан ўзгартириш юзасидан қўшимча талбирларни белгилашмоқда. Заршунослар, гафлакорлар, барча соҳибкорлар ижтимоий-сиёсий барқарорлик ва тинчлик шароитида янада унумлироқ, баракалироқ ишлагга ҳаракат қилишмоқда. Айни пайтда

биринчи бўлиб адо этилди. Биринчи маротаба Охунбобоев номи хўжалигимизда гектардан 45 центнердан қизғин дон олинди.

Қатъи қўш ақл этганидек, ҳар бир қишлоқ саноатлашиб, мафтундор бўлиб бормоқда. Эндиликда туман бўйича 100 дан ортиқ кичик корхоналар фаолият қўрсатишмоқда. Кўпчилик талабини инобатга олиб, ғишт, шўли ишлаб чиқариш пехлари бунёд этилди. Консерва пехи маъмуричиликка хизмат қилмоқда. Чет эл тадбиркорлари билан ҳамкорликда диагностика марказини қўриш юзасидан қайри ишлар амалга оширилмапти. «Оққўрғон» ширкатлар уюшмасидан турли хил неъмат ишлаб чиқараётган пехлар маҳсулотини тобора қўнайитишмоқда.

Республика ҳукумати қишлоқни, қишлоқ хўжалигини ҳар томонлама ривожлантириш учун маблагини аяматир. Қудратли «Кейс»лар том маънода бизга малалдор бўлмоқда. Қарағи, бу аjoyиб техника гафлачиликда ҳам, шўличиликда ҳам юқори унум билан ишлатилди. У 5—6 та эски комбайнлар урнини босаяпти.

Узмича фикр қиламан, юртбошимиз таъкидлаганидек, қатъий интизом, юксак талабчанлик, ишла аниқ маромни таъминлаш, ҳар бир раҳбарнинг энг муҳим фазилати бўлмоғи керак. Акс ҳолда у узига билдирилган ишончни оқлай олмайди, халқни қийин аҳволга солиб қўяди.

СОФ ҲОЙДАНИ КЎЗЛАБ

Дмитрий ПАК,
тажрибадор

Қўп миллатли кишилар уртасидаги дўстлик, ҳамқору ҳамжиҳатлик қудратли куч. «Оққўрғон» жамоа хўжалигида 20 га яқин миллат ва эллик вакиллари яшапди. Бундан муҳандис Ота Сағатов туркман, зоотехник Маҳкамбой Совурбоев — қозоқ, етакчи мутахассис Зауреш Абиев, Анатолий Пак каби етакчи мутахассислар сунган тоғларимиз. Бу йил 2700 гектар ерда пахта етиштирилди. Асосий эътибор сифатли хом ашё топириб соф фойдани қўпайтиришга қаратилди. Сувориларимиз техника қудратини амалда намойиш этиб келишмоқда. 40 та зангори кема пахтазорда жалдон урди. Энг илгор техника ихтосмандлари қизғин давларни кунгига 12 тоннагача ҳосил йиғиштириб бердилар. Мавсум ўз қаҳрамонларини яратди. Эндиликда Тойир Аҳмадалиев, Умарали Аҳмадалиев, Сайидрахмон Тоштонбековларнинг номи алоҳида хурмат билан тилга олинмоқда. Уларнинг ҳар бири шу кунгача зангори кема бункеридан 140—160 тоннадан пахта тўқидилар.

Шу уринда Президентимиз Жиззах вилоят кенгаши сессиясида «Ислохот — энг аввало одамлар онгидига ўзгаришидир. Токи бизнинг тафаккуримиз эскича қарашлардан халос бўлмас экан, бугунги кун вазиёсини ҳар бир замондошимиз

онгига, қалбига етказмас эканмиз, туб ўзгаришларга эриша олмаймиз», дея таъкидлаган сўзларнинг қанчалик ҳаққоний эканлигига ишонч ҳосил қилдик. Хўжалигимиз раҳбар-мутахассислари эртаги ва сифатли ҳосил етиштиришнинг аҳамиятини деҳқонларга батафсил тушунтирдилар. Илгор жамоалар тажрибаси амалиётга кенг жорий этилди. Пахтазорларда сурьат кун сайин ўсиб борди. Ҳосилдорлик 2 центнерга ошди. Давлатга 7 минг тоннадан ортиқ сифатли хом ашё топириб, йиллик режани муваффақиятли адо этдик. Шўли, гафла, картошка, мева ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда ҳам илдам қадамлар қўйилди.

Иқтисодиётни юксалтиришда кичик корхоналар муҳим роль уйнайоти. Сунгги йилларда хўжалигимизда 250 га яқин янги ишчи ўринлари яратилди. Ҳозирги кунда 3 та тегирмон, радио, телевизор, музлатгичлар тузатиш устаконалари, сартарошхона мунтазам ишлайоти. Ег пехи ишга тушгандан кейин ана шу неъмат билан ўзимизни ўзимиз тула таъминлашмиз. Одамларимиз ўз томорқаларида сабзавот маҳсулотларидан юқори ҳосил етиштириб, бозор тўқин-сочинлигини таъминлашяпти.

Фермерлик ҳаракати ривож топди. 12 та тадбиркор чорва йўналишида ҳаракат қилиб, фермер нимага қодир эканлигини амалда қўрсатишмоқда. Айниқса, Шариф Абдурахмонов

яратиб, деҳқончиликдаги ортиқча кучни хизмат соҳасига қўчириш борасида ибратли ишларни амалга оширяпти. Қишлоқларни газлаштириш, аҳолини ичимлик сув билан таъминлаш юзасидан белгиланган талбирлар ҳам кўнгилдагидек амалга ошмоқда. Раҳбарнинг улабуронлиги туфайли мазкур хўжаликда бу йил пахтачилик изчил ривожланипти. Азамат деҳқонлар 1680 тонна урнига 1750 тонна қимматли хом ашё топириб ваъдани дундирилди. Ҳосилдорлик гектарига 4 центнерга ошиб жами 30 центнерни ташкил этди. Ҳозирги кунда Меҳнатобод қишлоғини газлаштириш савй-ҳаракати кетмоқда. Бартер йўли билан керакли миқдорда қувурлар келтирилди. Бундай илиқ гапларни «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги бош агрономи Исмомилхон Охунжонов шаънига ҳам айтиш мумкин. Замин заргари ҳосилдорликни ошириш, сифатли хом ашё етиштириш, оралик экинлардан баракали ҳосил олишда жонбозлик қўрсатиб келмоқда.

Туманимизда соғлиқни сақлаш муассасалари иштини янада яхшилаш, қишлоқ шифохоналари, врачлик амбулаториялари, фельдшерлик пунктларининг фаолиятини йўлга қўйиш учун қўшимча талбирлар ишлаб чиқилмоқда. Айниқса маънавий-ахлоқий қадриятларни тиклаш, миллий истиқлол мафқурасини шакллантириш, ешларни маданий меросимиз ҳамда тарихий анъаналаримизга саноқат руҳида тарбиялаш борасидаги ишлар ҳам ўз меvasини бераётганлиги қувончли ҳолдир. Ҳамма нарсасинсон учун, унинг бахт-саолати учун хизмат қилмоқда.

ПРЕЗИДЕНТ ФАРМОНИ ДЕҲҚОН ДАРМОНИ

96/5408. w85
Тоғайбек УСМОНОВ,
«Нишонбой» деҳқон (фермер) хўжалиги
раҳбари

— Талбиркорликни қўллаб-қувватлаш, меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялаш, бозор муаммоларини ҳал этишда Президент фармонлари беқисе роль уйнамоқда. Буни ўз хўжалигимиз фаолиятида ҳам қўриш мумкин. Биринчилар қаторида талбиркорлар сафига қўшилди. 6,5 гектар ерни ижарага олди. Сифатли уруғ танаб, қўлай мулазимта ерга қалайди. Фарзаларим Алибек, Умар, Рустам, Тоғайбек ҳамда Райлар далада сикқили меҳнат қилишлар. Хўжалик раҳбарининг лозим бўлганда ердам қўлини қўзғи, техникадан қийналмади. Яхши ишлаб, муҳай даромад олиш мумкинлигига ишончимиз комил эди. Савй-ҳаракат зое кетмади. Пахтадан мул ҳосил етиштирилди. Ҳосилдорлик гектарига 4 центнерга ошди. Катта хирмонга фермер хўжалигимиз 16 тоннадан пахтаси билан ҳисса қўшди.

Президентимиз Андижонга сафари чоғида заршуносо асосий эътиборни тонналарга эмас, сифатли ҳосил етиштиришга қаратиш лозимлигини алоҳида уқтирди. Чунки фаровон ҳаётни таъминлашнинг бош омилли соф фойдалар. Пахтадан ташқари 1,5 гектар ерда мақказхўри экинни парваришладик. 6,5 тонна сара дон топирилди. Умумий якун чакки бўлмайдиган қўринад: 120 минг сўм соф фойда олиш қўлмоқда. Шартномага қўра хўжаликдан 300 литр пахта мойи оламиз. Яхши ишлаётганлигимиз ўзимизга ҳам, давлатга ҳам қатта фойда бўлаётди. Келаси йилдан қорамол боқилиш йўлга қўямиз. Шунингдек, гафла мустақиллигини таъминлашга баҳоли қудрат ҳисса қўлиш ниятимиз бор. Кўнгилдагидан айтаман, баъзилар иқтисодий қийинчиликларни руқай қилишяпти. Бу шунчаки баҳона холос. Ҳалол тер туққан кам бўлмайди. Фермерликка қўл уриб, биримиз икки бўлипти. Ерининг ҳақиқий эгасига айландик. Оилавий бюджет йил сайин мустаҳкамлашиб бормоқда. Даромалимиз ҳисобидан яхшигина уй қўрдим, қиз узатдим, уғил уйлантирдим.

Ер бебаҳо бойлик. Заминни ардоқлаб, барча соҳалга юқори натижага эришиш мумкин. Бирок Сирдарё вилоятида кейинги уч йил ичида шўрланган ерлар майдони 55 минг гектар қўпайтилганлиги, уга кучли шўрланган ерлар миқдори икки марта ортаганлигини эътибор юракдан эзилдим. Бу биз-қўри кишидан бошқа нарсас эмас. Қўйи Чирчиқ туманида аҳоли зич яшайди. Ҳар қарич ер ҳисобда. Сирдарёлик ва жиззахлик бирорларимизга галимиз шўки, ерни эъзолашнинг, деҳқонни, асл тадбиркорни қалрлашнинг урганайлик. Акс ҳолда ҳеч қачон биримиз икки бўлмайди. Раҳбарлик лавозимни вазиёсига ўтказиш, тайинлаш масаласида эскидан қолган саркич — маҳаллийчилик, уруғчилик, ошна-оғайинчилик, порахурилик иллатлари илжимиза болта урайлик. Тараққиётга тўғаноқ бўлаётган бу касалликни тўғатмай туриб, эл-юрт олиди берган ваъданинг устидан чиккиш мумкин эмас. Танқиддан турти хулоса чиқариб, мавжуд омиқларни ишга солиб, хато ва камчиликларини баргараф этиш чораларини қўрайлик. Зеро, сессияларда таъкидланганидек, йиллар синовидан утган халқ ироласи ҳамма нарсасига қодир.

Иқтисодий ислохотларнинг муваффақияти, белгиланган улўвор вазиёларнинг қай даражада адо этилиши аввало раҳбар қалдрларнинг салоҳиятига боғлиқдир. Омиқкор, ташкилотчи, билимдон кишилар етакчилик қилаётган жойларда бозор қийинчиликлари енгиб утилиб, барча соҳалда қувончли натижаларга эришилмоқда. Ва аксингча ҳамон эскича фаолият юритаётган, ислохотлар моҳиятини ҳанузгача тула тушуниб етмаган, манфаатпарастлик гирдобига тушиб қолган кимсалар эса ишончни оқлай олмай халқни қийин аҳволга солиб қўйишмоқда. Шу боис Оққўрғон ва Қўйи Чирчиқ туманлари деҳқонлари ҳам мамлакатимиз Президентни Ислоҳ Абдуганиевич Каримовнинг халқ депутатлари Жиззах ва Сирдарё вилоятлари кенгашлари сессияларида сўзлаган нутқини зўр қизиқиш ва манфаатдорлик билан ўқиб-ўрганмоқдалар. Улар амалга оширилаётган ишларни танқидий кўз билан таҳлил этиб, ютуқларни мустаҳкамлаш, камчиликларни баргараф этиш юзасидан қўшимча талбирлар белгилашмоқда. Мутасадди раҳбарлар, илора ва ташкилотлар олдида аниқ талаблар қўйилмоқда. Бутун диққат-эътибор 1996 йилин ерут юз билан якунлашга қаратиландир.

Мирғиёс ҚАЮМОВ
«Қишлоқ ҳаёти»нинг махсус муҳбири.

АХДИЮ ШАХДИ БАЛАНД ФЕРМЕР

Азим ва муваззам шахри-ми Тошкентнинг ҳалқа йўлини орта қолдириб, олға интиллаётган «Тошкент-Бўқа» автобуси ойнасида таққари-ни кузатарканман, кўзини та-равотли манзаралари, дара-ча ширин сатрларга қўчили: Йўлим, дустлар, қишлоққа бу кун, Унда ранглар гузал ва мовий. Унда ҳаёл чекмас, самовий Ҳосил топиб қишлоққа бу кун...

Биз туман маркази — Бўқа шаҳрида қириб бораганимизда шафқат алмон тус олган, тул-лар ва баҳорий ишчилардан ораста кенг майдондаги хо-кимлик биноси одамлар бил-дан гавжум, ҳар қадамда са-фарбарлик зоҳир эди. Туман ҳокимининг ўринбосари Аб-дусамал ака Носиров қабули-даги суҳбатимиз чоғида шу нарсга аён бўлдики, туман пах-такорлари 42 минг тонналик хирмон яратиш учун терим-нинг дастлабки кўнрайданок сафарбарлик эълон қилишган. Дарвоқе, ҳозир ҳамма шир-ди далада. Зарбулоқлар бу йил 16800 гектар майдонда пахтадан мул-қул ҳосил етиш-тиришди. Айни кунларда мав-жуд 22 та пахтачилик хужа-лиги даладарида терим қизин паллаға кирган.

Биз туман деҳқончилик са-ноат уюшмасининг бош агро-номи Абдурашид ака Абдува-лиев билан шу ерда — ҳоким уриновчилар хузаурида таниш-дик. Айтишларича, Абдура-шид ака қариб 30 йилдан бери қишлоқ хужалиги соҳа-сида ишлаб келди. Икки йил-дан бун еса туманда бош агро-ном.

— Бу йилнинг ўзига ҳос-хосияти, баракаси ва масу-лулият бори, — дейди Абдура-шид ака. — Шу қўлгўл йилда мустақиллигимизнинг 5 йил-лиги, миллимизнинг фах-ри ва шайи-шавакати — Буюк соҳибқирон Амир Темури-нинг 660 йиллик қўлгўл туғи йил-лигини янада залворий айла-ди. Фахр-ифтихоримиз ҳам, масулулиятимиз ҳам шунга ари-ва бўлиши керак! Ишпоол-ло, ҳалқимиз келажакка усти-вор ишони билан боқаяпти. Деҳқонларимизнинг ҳам меҳ-нат қўтаришқилиги ва қайфия-ти баланд.

Туманда деҳқончиликка ва чорвачиликка ихтисослашган 142 та деҳқон (фермер) хужа-лиги фаолият қўратаяпти. Улар ўзига ҳос дастурга эга. Биз Навоий номи жамоа хужа-лигининг Қорақўлқў қиш-лоқлигида тадбиркор бир фер-мер, еш бўлса ҳам лексин қў-қиликка боп — деҳқон йиғи-ли фаолияти билан танишдик.

Хўш, Марлонжоннинг эл ора-сида обрў-эътибор топилиши-ни, номи алоҳида таъкидла-ниши боиси нимада? Биз ана шу саволга жавоб топиш учун «Бўқа-Бекобод» йилини-нг ун томонидagi тадбиркор даластига йўл олдик. Мана, Марлонжоннинг ҳосилдан ту-либ-тошпан пайкаллари. Ча-ноқлар болроқ-болроқ, Эгата-ларга юлдузларий сочилган теримчилар сурьата сурьат, хирмон баракасига баракка қў-қилишти.

Икки томони туғлар билан ороланган дала йўлидан ман-зил томон борарканмиз, биз-га томон пеллово келатган те-рини машинасига қўб келдик. «Рундаги йиғи Кўбиджон, яъни Марлон фермернинг ука-си, — деб таништириб ҳамро-ҳимиз. — Қаранг, қарчағайдай ишдайти зур, гайратли. У дала

лай?

— Айтганча, галладан ях-шигина хирмон қўтарилди. Хо-силдорлик 42 центнерга туғри келди. Бу — гектарига буттур-гидан 2 центнер куп. Уттан йили пахта ҳосилдорлиги 38 центнерга етган эди. Баракаси ҳам шунга яраша бўлди. Уз ҳисобимизга 1 тоннаю 700 ки-лограмм пахта ети олдик. Аз-зо-ларимизга, Марлон Баротов номи 19-рта мактаб жамоа-сига 80-100 килограммдан мўй таркатдик. Хар бир оилага 300 килограммдан галла улаштил-ди. Кўзинг боплариди Охан-гарон ун заводи билан узаро партомна тузлик. Мақсади-миз аниқ — жамоамизнинг ҳеч бир аззоси унга зорикмас-син!

Деҳқоннинг турт фасли ҳам ҳосил тақдирин билан кечди. Унга даласи доимо мушток. Бу гал ҳам шундай бўлди. Биз Марлонжон билан бир пие-ла қўб баҳона мухтасаргина ту-рунлашдик. Кейин унинг ҳамроҳлигида дала айландик. Бир томонда теримчиларин-г қўқил-қўқила теғмайдди. Ик-кинчи томонда Қобилжон «уз дулдун» билан марра са-ри гайрат-шиқоат қўратаяпти. У масвум бошларига хар кўни хирмонга 7-8 хатто 10 тоннадан ошириб дур-жаво-хир туққан бўлса, бугунги кун-да ҳам шашти биланди. У «Биз учун оиламиз — Тоировлар хонадони шайи ҳамма нарас-дан устивор бўлиши керак!» дейди ботиний бир гурур бил-дан. Бу борала талай қишқол-лар келтириш мумкин. Дафъатан Марлонжон ҳосил дастларини арақлаб, йўлдош тоғасининг умр йўлдоши, яъни янғаси Гўлжаҳон Ортиққога терим қиз-инг паллаға қўтаран қўларин-г бирда оиласи аззозлари билан 380 килограммдан оши-риб дур туққилигини бизга мароқ билан ҳикоя қилиб бер-ди.

Уша кўни Тоировлар хона-донининг яна бир аззоси Сар-жита опа ҳам хирмон барак-сига баракка қўқилиб, қўқили-терим қўратқичини 260 ки-лограммга етказди. Албатта, жамоанинг бўлиб фаол аззо-лари меҳнатига раҳмат ҳам, рағбат ҳам бисер.

Дарвоқе, маффаотдорлик юқори бўлган жойда — кўт бор, баракка бор. Марлонжон-нинг айтишича, жамоа аззо-лариди уттан — 1995 йил учун иш ҳақи сифатида 105 минг сум таркатилган бўлса, бу йил эса даромад чўти янада юқори бўлди. Негати, ҳосилдорлик ҳозирнинг ўзида 35 центнер-дан ошди. Бу — ҳали марра эмас. Хали Марлонжон бош-лиқ жамоа даладарида ҳосил чўти мул. Деҳқон оила аззола-рининг аҳди ҳам, шашди ҳам баланд.

Ха, айтганча, Марлонжон биз билан самимий хайра-лаш экан, узбекона иттифот билан шундай леги: — Азилар, бу йил яхши ният билан ишлат боплаган эдик. Уни Фарғонадан — бе-шариқлик устлар бунд эти-шяпти. Насиб этса, битай деб қолди. Ишпоолло, ҳали яхши ақунлаб олсак, албатта, Сизларни ҳовли туйига тақ-лиф этаман...

Биз ҳам «Ишпоолло, ал-батта туйларда — яхши кун-ларда учрашайлик!» деб ният қилдик. Ило, яхши ниятта фаришта омин дейди...

Абдулла ТУРДИЕВ, «Қишлоқ ҳаёти» махсус мухбири.

ШОЛИНИ КЎЧАТ ҲОЛИДА ЭККАН АФЗАЛ

Мамлакатимизда таширф буюрган Жанубий Кореялик қишлоқ хужалиги мухтасассилари республикамиз олимлари билан ҳамкор-ликда шолини қўчат ҳолида экиб парваришлаш масалаларини муҳокама қилмоқда.

Маълумки, Жанубий Корея шоли етиштириш буйича жаҳонда етакчи ўринлардан бирини эгаллайди. Мамлакатда йилгига олти миллион тонна гуруч тайерланади, бу аҳоли жон болига уртача 115-120 килограммини ташкил этади. Бу ерда хар гектар ерлан ун тонадан қўпроқ ҳосил қўтарилади. Бунга шоли уруғини сеиб эмас, балки ундирилган ниҳолларни эгатадига экиш, барча агротехника талабларига риоя қилиш, аяниқса техникадан самара-ли фойдаланиш эвазига еришляди.

Шоличилик ва шоли физиологияси буйича йирик мухтасассе Ли Сан Чой фикрича, юртимизда мақсур илгор технологияни қўлдан ҳисобига ялли ҳосилдорлиқни икки ярим баробар ошириш мумкин.

Кореялик мухтасассилар Узбекистон шоличилик илмий тадқи-қот институтини ҳодимлари билан ҳамкорликда бу борада тайлантина тадбирларни амалга оширади.

Ш. ВАЛИЕВ, У.А. МУХБИРИ

Галла мустақиллигини мустаҳкамлашда, аҳолини ун маҳсулотлари билан таъминлашда дон маҳсулот-лари корхоналари ўзига хос ўрин тутати. Учқўрғон дон маҳсулотлари ҳиссдорлик жамиятида кейинги йилларда талайгина хайрли ишлар амалга ошири-моқда. Бу корхона тамгаси билан тайёрланаётган сифатли ун доврўғи водийга кетган. Корхонага шу соҳанинг тажрибали жонкуари, тадбиркор мутахас-сис Мўйдинхон ИСМОИЛОВ раҳбарлик қилади. Жамият ранси қўлга қиритилаётган ютуқлар ва яхши ният билан қўнглига туққан хайрли режалар ҳусусида ҳикоя қилади.

— Бозор иқтисодиётининг муҳим таъминлашдан бири инсон ислоҳот учун эмас, ис-лоҳот инсон учун деган шир-дири. Амалга оширилаётган ислоҳотлар самараси ҳам қўп жиҳатдан шунга боғлиқ. Кор-хона бир кунда 500 тонна бут-дойдан олиб, биринчи ва «Уз-бекистон» навли уларини иш-лаб чиқарилади. Омикта еш иш-лаб чиқариш пехида эса қора-мошлар ва паррандалар учун кўнуга 250 тонна маҳсулот тайерланади. Дон қабул қи-лиш ва сақлаш пехида 72 минг тонна миқдорда галла жамга-риш имконияти мавжуд.

Тегирмон пехи Шешаяри-нинг «Бюлер» фирмаси лицен-зияси асосида ишлаб чиқариш-дан асосиб-уқуналар билан жи-ҳозланган. Ун йилдиқси, шу уқуналар ердамиди сифати маҳсулотлар ишлаб чиқармоқ-дамиз.

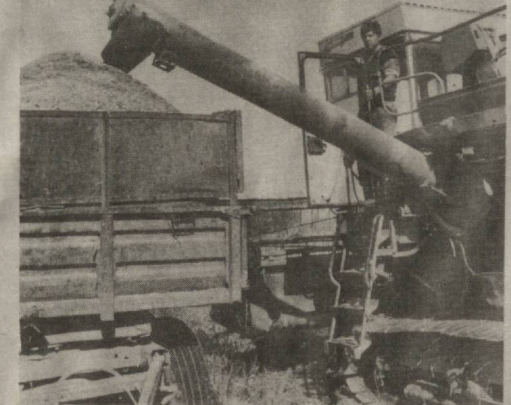
Корхона утган йилининг мар-ти ойида мулк шаклини узгар-тириб, ҳиссдорлик жамияти-га айлантирилди. Бу эса уз самарасини беришти. Одамлар-да ишлаб чиқаришга ва мулк-ка бўлган муносабат кескин узгарди. Яхшироқ ишлаган қў-роқ даромад олиши мумкин-лигига тула ишонч ҳосил қил-дишлар. Тугри, аввалгига акция, дивидент деган янгиликка қў-чилик ишонқирамай турди. Хатто корхона улушига туғри келадиган акцияларни сотиш-да бирмунча қийинчиликлар туғилди. Тушунтириш ишла-ри олиб борилаб, одамларга ҳиссалар бўлиш истаги уйғон-ди. Ҳозирга келиб 17 миллион 506 минг сумлик акцияга кор-хона ишчи-хизматчилари эга-лик қилишмоқда. Дастлабки ҳисоб-китобларга қўра жорий

Эл дастурхони йилмиз нечоғли кўт-баракали келиши, дала-ларда етиштирилган мўл-қўла ҳосилин нест-нобул қилмасдан йиғи-тириб олишга боғлиқ. Бугунги кунда Сидарё туманидаги «Шоли-кор» хўжалигида масвумий ишлар намунали ташкил этилмоқда. Бўлим шоликорлари бу йил 318 гектар майдонда шоли етишти-ришди. Улар ҳосилдорлиқни режалагидан ортиқ — 50 центнерга етказишга аҳд қилинган. Шунингдек, 500 тонна сифатли уруғлик тайерлаш ҳам кўзда тутилмоқда. Шу кунларда илгор комбайни Юнусали Қамоллов шолинояларга ҳосилин тез ва соз йиғиштириб олишда алоҳида намуна қўратмоқда.

СУРАТЛАРДА: 1. Бўлим бошқарувчиси Ишволжон Қолиров на пещкадам зено бошлани Исоқ Саматов ҳосил сифатини кўздан кечиринмоқда. 2. Шоли хирмонга жўнатишмоқда.

Х. ЗУЛФИКОРОВ олган сурат-лавҳалар.

Матбуот сузининг таъсири

«МЕНИНГ НАФСИМ БАЛОДИР»

Рўзноманинг 78-сониде «Менинг нафсим боло-дир» сарлавҳали танқи-дий мақола эълон қилин-ган эди. Унда Нукус тум-нидаги «Шўртанбой» жа-моа хўжалигида нафе ба-лосига учраб, ҳалол меҳ-нат эвазига етиштирил-ган халқ мулкига кўз олайтирган Н. Сапаров-нинг ўғирлик сирлари фоти

этилади. У мўмай даромад орттириш илкжида ўрим-йигим қизғин паллага кир-ган бир пайтда «Газ-53» автомашинасига 2 тонна шо-лини ортиб, гумдон қилаёт-ганда қўлга тушди.

Оқнамгита истиқомат қилувчи Б. Мирзамуродов ҳам Н. Сапаровдан ўтса ўтадики, қолшимас экан. У «Керлар» жамоа хўжалиги

даласидан 63 қоп шоли ўғир-лаб кетаётганида тузоққа илинганли.

Яқинда ушбу танқидий мақолага Нукус тумани ҳо-лини ўринбосари Е. Жума-назаровдан расмий жавоб олинди. Унда шоли ўғри-лари устидан жинойи иш қўз-гатилганлиги айтилган.

Қўнғирот, Қонлиқўл ва бошқа туманларда милиция

ҳодимлари, кенг жамоат-чилик ёрдамиди нохуш ҳо-латларнинг олди олиниб, давлат бойлиги сақлаб қо-линди.

Туман ҳокимлиги кел-гусида юқориди қайд этил-ган бундай воқеалар яна қайтариламаслиги учун барча чора-тадбирларни қўрапти.

Ислоҳот инсон хизматида

чиси Носиржон Тўйчибоев, юк-чилар бригадаси сардори Содик-жон Этамбердиев, элеватор иш-чиси Акрамжон Тожиевлар на-мунали меҳнати билан қўнчи-ликка урнак бўлмоқда.

Қарлаки баҳона эмас, имко-ният қилирилас ишлар ола бо-саверлади. Қўни кеча Президе-нтимиз Ислам Каримов халқ де-путатлари Жиззах вилояти сес-сиясида қишлоқда янги ишчи уринлари барпо этиш, фуқаро-лар соғлигини мустаҳкамлаш, таълим-тарбия ва маънавиятни юксалтириш борасиди ишлар-ни жонлангириш хар бир раҳ-

корхона маблағи ҳисобидан туланмоқда.

54 урилли ошқонда арзон ва мазади оқватлар тайерла-нишпини доимо назоратга ол-ганмиз. 60 урилли замонавий чойхона ҳам ишчилар хизма-тида. Спорт-соғломлаштириш ишларига алоҳида эътибор қа-ратилмоқда. Футбол, волейбол майдонлари, теннис, биллар-д хоналари мавжуд. Соғлом-лаштириш-профилактикорий масканида малакали тиббий хизмат ташкил этилган.

Яқинда жамият аззозлари яна бир хайрли ишни амалга оширилди. 200 урилли ёқо-хона гимназия учун ҳалқ ети-линди. Бу талбир мамлакат-имизда кенг қўлғи элган маъна-вият ва маърифатни ривож-лангириш ҳаракатида ўзига ҳос улур бўлиб қўқилиди деган ниятдамиз.

Қайқи қишлоғиди мақ-табни оталиққа олганмиз. Уларга доимо иқтисодий ер-дам бериб турибмиз. Ҳукуматимизнинг ошлорна сисвати хонадонлар дастурхо-нига қўт баракка олиб кирмоқ-да. Галла етиштириш қўқил-лари кескин қўпаймоқда. Энди уларини сифатли қайта ишлаш вазибаси давлатни зиммамиз-да. Учқўрғон унинг қўп қў-рувчилар қўқилишпини бизни ху-санл этмоқда.

Яқин келажакда амалга оширилаётган режалар қўп. 5-15 килограммлик қўғоз ва полиэтилен қопчаларга ун маҳ-сулотлари қўқилишпини йўлга қўямиз. Насиб этса, бу иш ноябрь ойининг биринчи яр-мидан бошланили.

Ун қоплашда бир марта ишлатилаётган полиэтилен қоп ишлаб чиқариш буйича тақлифлар урғунлимоқда. За-монавий мақорам маҳсулотла-рини ишлаб чиқариш мақсади-да чет мамлакатлар билан қўш-ма корхона қўқилиш буйича ҳам дастлабки қаламлар қўқилимоқ-да.

Жамоамиз иқтисодий ис-лоҳотлар халқ фаровонлигига хизмат қилишпини йўлда тин-май ишланаверади.

«Қишлоқ ҳаёти» мухбири ДИЛМУРОД ҚИРФИЗОВЭЗИБ ОЛДИ.

СУВ КЕЛТИРГАН АЗИЗ

Сув — табиатнинг бебаҳо индо-ми, ҳаёт манбаи, тирикчиликнинг таъини муқдаслиги. Сув биздан дў-дў гузал, теширак-агрессивиз я-линиб, қўқилма ва обод. Иқлимни-нг муътадиллиги софити ҳам инсонларнинг соғлиғини барка-молини ҳам об-ҳайлати.

Дунёдаги суғ оқимлар, сув муаммолари билан шуғулланувчи вазирилар, тажрибали суғишчелар бопи ҳаёт масалаларини бир-галликда ҳал қилиб, қўқилган замин табиатини омон сақлаш учун мас-лаҳатлашмоқда. Бу улуғ дав-раларда Узбекистоннинг бопини қўқилиб қўқилди. Яқинда Миср Араб Республикаси пойтахти Қо-ҳира шаҳрида Халқаро иррига-ция ва дренажар қўқилмасининг XVI конгресси бўлиб ўтди. Унда республика мелорани ва сув ҳў-жалли вазири вазибасини ба-жарувчи Абдураҳмон Жалолов ҳам иштирок этиди. Мухбиримиз са-фар таасуротларини ҳаққиди у билан суҳбатлашди.

— Аввало халқаро ирригация ва дренаж қўқилмаси ва унинг иш фаолиятини, суғира конгрессин қўқилган мақсад ва вазирилар ҳаққиди суҳбат беришди.

— Жаҳонда мақсур бу қўма-та дунёдаги энг нуфузли тақил-лотлардан бирири. Унга жаҳон-даги йирик ва ривожланган 60 дан ортиқ давлат аъзо. Шу жум-ладан Узбекистон унинг тенд ҳў-қуқли аззоси ҳисобланади. Тақил-лотнинг нақилар қилта сало-ҳияти ва қадрини шундан ҳам билиса булади. Энди унинг иш фаолияти ҳаққиди суҳбатлашган бўл-са, мақсур сув ресурсларини оқимонда фойдаланиш, туғенли мақсул об-ҳайлати илмий-техна-ка билан оқимонда бошқариш, сув захираларини аниқлаш, уни меъсрида тақсимлаш, ирригация ва дренажар фаолиятини яхши-лиш доимий иш услубини таш-кил этади.

Халқаро ирригация ва дре-нажар Қўмитаси XVI конгрес-сиди ҳам суғиш метериал фойда-ланиш, ер ости ва усти суғири-лини ифосиловинишга йўл қўқил-дик, жаҳон ирригация ва дренаж армоқлари илмий яхшилаш ма-саладари қўқилди. Шунини таъкидлаш керакки, ушбу аниқ-манба бопини Марказий Осиё ма-лакатлари сув ҳўжаллигини вази-ларининг сафар ҳаракатларини. Жа-ҳон бапки уз зиммасида олди. Аққуманда яна тақисийи маса-ла ҳам қўқилди. Халқаро ирригация ва дренажар қўма-тисининг ушбу Президенти этиб мисрлик етук мухтасассе Али Шоди сайланди. Хар, ун йилда уташдан сайловдан сўн олдин-ги Президент фахрий Президент бўлиб қолди ва барча имте-зарларини фойдаланган.

— Халқаро аниқумани айнаи Миср Араб Республикасида ўти-шда қандайдир расмий эмалю борга ўқашлид, шундай эмалю?

— Тугри, Миср аззизалдан маънавият ва маърифат маскани бўлиб келди. Инсоният тарихи-да энг дастлабки цивилизация — қадимий Миср цивилизация-си бўлган. Ёил дарси дунёдаги энг қадда дарслардан бўлиб, у Марказий Африкадаги қадда қўқилган оқим келди. Даре жа-нубдан пелломота оқиб, туғт шар-шара — остономдан утган 700 ки-лометргача масофади қўқур во-лидан оқиб, Урта ер деңизига қўқилганда қайда тармоқларга бўлиниб, дельта ҳосил қилади.

Водийнинг шарқ томониди Ёил дареси билан Қисил деңизга орали-гиди Араб қирлари, гарбиди Ливия айсотиғиларини, шимолида Урта ер деңизи, жаҳон эса Нубия тоғла-ри билан ўрланган. Ана шу исқим-иқисқ, ери ҳосилдор ва юмшоқ юқаларда қўқилм жамоаларданок деҳқончилик, чорвачилик билан би-ргалик хўнамангчилик ҳам ривож-ланган. Аммо дунёдаги энг серу-сув ҳисобланган Ёил дареси ер ойлари-да емгиришнинг қўқилиги ва қорлар-нинг ериш натижасида тошпа бош-лаган. Бу обфат натижасида қанча-дан қанча экзиторларни сув ювиб кетган, қишлоқлар қайрон бўлган, одамлар ҳам иқтисоди, ҳам мол-дий ҳўжаллиги қатта қўқилганлар қў-қилди. Шунинг натижасида узар дарсени урганлишга, топқин бу-ладини вақтини аниқлашга қирпиш-ганлар. Ана шу даврдан бошлаб

Миср суғишчилик фанига асос солинган. Демак, бу фанининг Вата-нини ҳаққиди равишда Миср ва Урта Осиё десак ҳақ бўлишди.

Миср Араб Республикаси ма-лакатининг муҳим тармоқи ҳисоб-ланган қишлоқ ҳўжаллигини ри-вожлангириш учун ирригацияга суғнади. Мамлакатнинг чекланган ҳайлаларидан ерлари Ёил Дельта-га қўқилишган. Бу ерлар эса то-пографик шакли бўлиб, бир неча юқори сув жалвалари билан бири-киб, яхши режалаштирилган дре-нажар тизимини яратиш зарурия-тини кўқилиш қиларди. Тоғлар-дан оқиб тушадиган суғлар эса бутун кунда ирригация учун иш-латилмоқда. Мисрда ҳайлалардан ерлар етмаслиги ҳисобга олиниб чўл чеккаларини узулаштириш зару-рияти туғилди. Бу эса юқори ири-гация техникасини талаб этади. Шу-нақа муҳим масалаларни ечиш учун Сув ресурслари ва жамоат ишлари вазирилик, «Сув ишлаш марка-за» лари ташкил этилган. 1994 йил-та келиб улар «Мислий сув ишлаш маркази» сифатида қайта тизилди.

Бу тақислот мамлакатда юқори даржада ишлатилиш оқиб бопетган ва хар томонлама ривожланган тармоқдир. У биринчида Мисрда сув ресурсларини ҳосил қилишпини урганли, унинг узоқ мулватга мул-жааланган лойҳаларини ишлатиб қи-лиш ва ирригация, дренаж ва сув ресурслари учун техник ва бопка масалаларини ечишпини ўқимонда мақ-сад қилиб қўқилган. Яна қишлоқ ҳўжаллик ерларини кенейтириш учун илмий изланишлар оқиб бо-ларди, мамлакат сув ресурсларини тобора самарали ишлатилиш таъминлиб, ирригация ва дренаж тар тизимини ривожлангиришга атраф-муҳитини муҳофаза қилиш учун тадбирлар ишлаб чиқиб, уларни амалга оширади.

Айни кунда мамлакатда иррига-ция ва дренажар тизимини ривож-лангириш учун 12 та илмий изла-ниш институтлари ташкил этил-ган. Сув ресурсларини изланиш, дре-

няк изланиш, Сув излаш бош-қаруви, Ёил изланиш, Ер ости суғлари излаш, Қирқоқ излани-ш, Иқлим, сув ва атраф-муҳит излаш институтлари шулар жум-ласидири. Бу илмий ҳўжалига ми-нотлиб олишлар ҳозирга замон ва Миср суғишчилик билан шу-ғуллангани.

Биз делегация аззозлари шу соҳа вазирилик ва турли туғимла-рида фаолияти билан танишпини, Миср деҳқонларининг ҳўқити, тур-мушпини урганлиш давомиди шун-дай ҳўжалига келдики, мамлакат-да суғга эътибор юксак даржада қўқилганли. Хар қатри сув инсон-лар лиқидат марказида. Сув ресу-сларидан фойдаланиш, уни ҳи-соб-қитоб қилиб туриш қом-мулоқотлар зиммасида юқонлан-ган. Мамлакатдаги барча суғ вази-ралари, ирригация ва дренажар фаолияти марказдан ақли маъи-налар — қоммулоқотлар билан бош-қариб турилди.

Яна муҳими, деҳқонларни суғга муносабат яхши. Мамла-катда қадимий арам қўқилин «Қақ-ул-дар» ҳўқити замон сув қонун-инини туғишга асос бўлган. Инсо-нини тарихидан маълумки, даст-лабки пайтда одамлоқ овчилик билан тирикчилик уқалган бўл-са, кейингида деҳқончилик ва чорвачилик ривосида бошланган. Миср Араб Республикасида бу соҳада қилта илмий қилинганлиги ва ақилининг табиати, диний эътиқод билан ишлатилишга олиб урба билан тажриба ва ишлатилиш де-легациялар айирбошлаш ҳаққиди келтириб олгани.

— Энгинининча, ангиуманда Сиз ҳам суғга қиққансиз. Айтгин-чи, унда қандай муаммоларини ўр-тага тақилангани?

— Халқаро ангиуманининг мах-сус сеессиясида суғга қиққим. Унда «Орол фойдаси ва экология муаммолар» масаласи муҳокама этилди. Марказий Осиё мамла-катларидан бортан вазирилар, Халқ-қаро ирригация ва дренажар қў-митаси аззозлари, Давлатларро Орол қўмитаси раҳбарияти иш-тирок этиди.

Оролнинг аста-секин қуриб бо-ришпини муносабат билан қўй бо-ретган муҳомо нафакат Марка-зий Осиё халқларининг, балки қўқил қўқилишпини ечишпини зару-р бўлган муаммоларидан бири эканлиги миқсдор билан илмий жиҳатдан исботлаб берилди.

Сеессия инсоният тақдирини, та-биат ва жамият фойдаси бўлишпини Оролни қўқиларини, уни хар то-монлама қўқил-бавулашга лойиқ қарор қабул қилди. Дунёда-ги энг йирик мухтасассе олимлар бу ишга жалб этилганли қайд этиб ўтишди.

— Мисрда деҳқончилик ахро-ли қандай?

— Мисрда суғириш ишпоот-лари қўқил ва янги ерлар очини натижасида деҳқончилик гуллаб-яшлаган. Қишлоқ ҳўжаллиги иқтисодиини асосий бўлиб хизмат қилди. Аммо деҳқонлар йа-зиртибда меҳнат қилишпини. Бо-зорнинг талабига қариб мақсулот сифати белгиланган. Асоси бў-либ, пахта, мақсаққўқори, шоли, пақарқамини етиштирилди. Чес-та пахта, мевалар экспорт қи-лади.

